

SIŘEJOVICKÉ LISTY

12/2022 2. ročník

8. číslo

Vážení občané,

po podzimních plískanicích se do našich domovů pomalu vkrádá zima, kterou máme všichni spojenou s nejkrásnějšími svátky v roce. My jsme se na letošní Vánoce připravovali velmi pečlivě. Podařilo se nám postavit nový přístřešek, abychom mohli rozšířit slaměný betlém o postavy Tří králů, a téměř tři měsíce jsme připravovali s dětmi a jejich maminkami v knihovně jarmark, který byl součástí rozsvícení stroměčku na návsi. Musím vyzdvihnout neskutečný elán a energii místních dětí, ale i dospěláků, kteří téměř do poslední chvíle vyráběli, balili a připravovali své výrobky k prodeji. Jsem neskutečně pyšná na to, že jsem mohla být součástí týmu lidí, kteří neváhali věnovat spoustu hodin svého volného času dobré věci, protože i v letošním roce chceme výtěžek z jarmarku věnovat těm nejpotřebnějším. Zvolili jsme společnost Hezké domy, s.r.o. v Lovosicích, která je poskytovatelem pobytového zařízení sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Vánoce nejsou jen splněná přání, dárky a překvapení, ale především láska, porozumění a štěstí. A štěstí je hlavně v tom, že jsme spolu. Přeji vám proto, ať je po vašem boku vždycky někdo, s kým se můžete o vše krásné podělit a tyto Vánoce ať jsou pro vás a vaše blízké ty nejkrásnější.

ADVENT

Vánoční jarmark a rozsvícení vánočního stromku

Příchod adventního času bývá ve městech a obcích každoročně spojený s rozsvícením vánočních stromů. U nás se vánoční strom rozzářil již v sobotu 26. listopadu, tedy den před první adventní nedělí, a ani v letošním roce nesměl vedle stromečku na návsi chybět betlém. Letos se nám podařilo doplnit naše stávající slámové postavy, tedy Josefa, Marii a malého Ježíška v jesličkách, o Tři krále. Tedy o tři mudrce, kteří dle biblického příběhu navštívili Ježíše krátce po jeho narození v Betlémě a přinesli mu dary - zlato, kadidlo a myrhu.

Vánoční jarmark slavnostně otevřela starostka v 15,00 hodin a k vidění a zakoupení zde byly výrobky dětí z mateřské školy, výrobky dětí z naší obce a dalších dobrovolníků, kterým tímto velmi děkujeme. Ale především, především bych chtěla poděkovat všem, kteří si v tom předvánočním shonu ušetřili nějaký ten volný čas a přišli ho strávit za námi do knihovny. Zde totiž vládli opět po roce, a to od začátku září do listopadu, velmi čilý ruch a do poslední chvíle se zde vyráběly nejrůznější dárky, dárečky a drobnosti k prodeji. Jako knihovnice jsem neskutečně pyšná na to, že se knihovna stala místem setkávání dětí a dospěláků všech věkových kategorií a tomuto trendu se snažíme prostředím naší knihovničky přizpůsobit.

Po zahájení jarmarku nám vánoční náladu navodilo krásné vystoupení dětí z mateřské školy a koledy v podání Lovosického žestového kvintetu. Následovalo vypouštění balónků s přáními Ježíškovi a my tímto děkujeme všem, kteří s námi přišli nasát tu nádhernou atmosféru Vánoc.

Ježíškova vnučata

Ježíškova vnučata jsou projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, který už šestým rokem plní přání seniorů. Především pak těch, kteří přišli o zájem vlastní rodiny a nebo ji prostě nemají. Každoročně se vždy na začátku listopadu objeví na adrese www.jeziskovavnucata.cz seznam přání hmotných i zážitkových, která pak dárce (tedy Ježíškova vnučata) následně plní. Ježíškova vnučata vracejí osamělým lidem pocit

zájmu a umožňují jim získat to, co si sami nemohou dovolit a moc si to přejí nebo to dokonce nezbytně potřebují, ale nemá jim to kdo opatřit. I naše obec a mateřská škola se již druhým rokem k tomuto projektu připojují. A stejně jako v roce loňském, rozhodli jsme se i letos splnit přání seniorů v Hezkých domech s.r.o. v Lovosicích. Už teď se moc těšíme na společné setkání při předání vánočních dárečků.

ADVENT

Advent, aneb co všechno nás v předvánočním období ještě čeká

Adventem rozumíme poslední čtyři neděle před Štědrým dnem (jedná se o neděli železnou, bronzovou, stříbrnou a zlatou). Je to doba zklidnění, v dřívějším životě důležitá proto, že byly hotové všechny zemědělské práce a nastávalo období odpočinku a lehčích prací, které se často konaly v domácím prostředí. Obvykle se jednalo o práce typu draní perí, šití, pletení, tkaní a předení. Lidé se tak mohli více soustředit na duchovní rozměr adventu - očekávání příchodu Spasitele. Duchovní rozměr byl posílen i tím, že šlo o dobu postní, při které byl omezen druh potravin, které bylo možné jíst. Advent končí na Štědrý den se západem slunce, proto již štedrovečerní večere může být slavnostní a bohatá.

S adventním obdobím je pak spojena celá řada lidových a moderních tradic. Tradičním symbolem je od 19.století adventní věnec, který má v různých oblastech různou podobu. V České republice to jsou zpravidla čtyři svíčky, z nichž se o každé neděli jedna zapalovala. Tři svíčky jsou fialové a jedna růžová. Fialová barva symbolizuje pokání, ztišení a čekání. Dříve byly věnce zavěšovány na stuhách, v poslední době jsou především kladeny na stůl. Zapalování stále většího počtu svící pak vyjadřuje stupňující se očekávání a radost. Na první adventní neděli zapalujeme první fialovou svíčku, tzv. svíce proroků, která připomíná proroky, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Druhá fialová svíčka je betlémská, připomíná Ježíškovy jesličky a symbolizuje lásku. Na třetí adventní neděli zapalujeme růžovou svíci, tzv. pastýřskou, která připomíná pastýře, kterým anděl zvěstoval narození Páně. Vyjadřuje také radost z toho, že postní období je téměř u konce a adventní období získává slavnostnější ráz. Čtvrtá svíčka, která by měla být opět fialová, je pak andělská a představuje mír a pokoj.

Kromě adventních věnců se vily i prosté věnce bez svící z různých rostlin, které měly symbolický význam. Většinou měly zajistit svému majiteli štěstí, lásku, zdraví a bohatství. Samotný adventní věnec se v dnešní době svojí podobou vzdálil od podoby původní, stále má ale vyjadřovat zastavení, radost a očekávání. V kostele bývala pod adventním věncem umístěna kasič-

ka, do které mohli věřící vkládat vánoční dary pro opuštěné děti a sirotky.

Těsně před Štědrým dnem se většinou zdobí stromček, který má dnes pouze dekorativní funkci, ale souvisí s dřívějším zvykem lidí dávat si do domu větvičky jehličnanů jako ochranu před nemocemi a neštěstím. Rovněž se v domácnostech a v kostelech staví betlémy znázorňující scénu narození Ježíše a klanění pastýřů, Tří králů a dalších osob. Do Štědrého dne se ovšem do scénérií neumísťuje Ježíšek, ten je v kostelech slavnostně do scény vložen až při večerní nebo půlnoční mši. V betlémech pak nesmí chybět ani zvířátka - osel a volek, kteří svým dechem zahřívají Ježíška, protože se narodil ve chlévě, dále ovečky pastýřů, ale někdy i zvířata cizokrajná jako je velbloud nebo slon.

Na Štědrý den se západem slunce končí advent a nastává večer, kdy si křesťané připomínají příchod Spasitele - narození Ježíše Krista. Štedrovečerní večere je bohatá, a i v dřívějších dobách bývala poměrně rozmanitá. Zatímco dříve jedli chudší vrstvy např. houbového kubu, ovoce či pučálku (naklíčený hrách a pšenice), v bohatších vrstvách se objevovalo mnohem rozmanitější jídlo. Obecně se dodržovalo to, že půst zakazuje maso, mezi které se ovšem nepočítaly ryby, a od 16. století se s rozšířením rybníkářství objevuje na štedrovečerní tabuli ryb mnohem více. Při večeři se dodržovaly různé zvyklosti. Pod talíř se dávala rybí šupina, kterou měl poté majitel nosit při sobě, aby měl stále hodně peněz. U večere se musel sejít sudý počet osob a pokud v domě nikdo do sudého počtu nebyl, vyzval se již předem osamělý člověk nebo žebrák. Od stolu se nevstávalo ze dvou důvodů, jedním vysvětlením je to, že by to mohlo rodině přinést smůlu nebo smrt jejího člena, druhý je, aby slepice hospodyně nezanášely. Dárky na Štědrý den připomínají, že správný křesťan má být štědrý, ne lakomý. Obvykle se v rodinách rozdávají po večeři, mnohde s nimi souvisí vlastní domácí zvyklosti, např. že dárky rozdává nejmladší člen rodiny.

(zdroj: Ladislav Janovec, Český rok. Nakladatelství SUN, s.r.o., Říčany, 2021)

zdroj fotografie: www.cz.depositphotos.com

PŘÍPOMENUTÍ

Den válečných hrdinů

Kromě svátku svatého Martina, který připadá na 11. listopadu, si v tento den připomínáme také válečné veterány. Pro vznik tohoto svátku bylo velmi důležité příměří mezi zeměmi Dohody a Německem, které bylo podepsáno dne 11. listopadu 1918 ve vlakovém voze u severofrancouzského města Compiègne. Tím byly na západní frontě ukončeny boje 1. světové války. Hlavními signatáři příměří pak byli vrchní velitelé spojeneckých sil maršál Ferdinand Foch a německý zástupce Matthias Erzberger. Tradice oslav konce 1. světové války se ale začala rodit až při prvním výročí dne příměří, tedy 11. listopadu 1919, kdy byl tento den připomínán v Londýně, Paříži i dalších městech dohodových států. Americký prezident Woodrow Wilson tétož roku oficiálně vyhlásil 11. listopad Dnem příměří. Dnem veteránů učinil tento den americký kongres až roku 1954, aby zahrnul veterány z korejské války. Od té doby dostala tato připomínka univerzální charakter.

U nás se Den válečných veteránů připomíná jako významný den. Jde o velmi mladou a stále se formující tradici, která malými krůčky proniká do povědomí široké veřejnosti. K tomuto svátku mimo jiné neodmyslitelně patří ozdobné připínací vlčí máky na klopách, což je mezinárodně uznávaný symbol padlých vojáků a válečných veteránů. Svůj původ mají vlčí máky v básni "Na flanderských polích", kterou v roce 1915 napsal kanadský chirurg John McCrae, jenž sloužil na západní frontě. První světová válka byl přelomový konflikt, jaký si do té doby nikdo nedokázal ani představit, a který lidstvo krvavě uvítal do 20. století. Válka, která si vyžádala miliony obětí z řad vojáků i civilistů. Už proto bychom neměli zapomenout. Vedení obce tak i nadále pokračuje v tradici položení květiny u pomníku padlých v tento významný den.

KULTURNÍ A OSTATNÍ AKCE

Dýňohraní

Oslavy svátku Halloween připadají na noc z 31. října na 1. listopadu a jsou typické hlavně pro anglicky hovořící země. Původně se totiž jednalo o keltský svátek a jeho oslavy sahají do dob hluboko před naším letopočtem. Keltové věřili, že se na přelomu října a listopadu během magické noci zvané Samhain protíná svět živých a mrtvých. Jako ochranu před zlými duchy zapalovali lidé právě v tuto noc vysoké ohně a oblékali se do různých masek. Symbolem tohoto svátku jsou netopýři, černé kočky, pavouci, strašidla a svítilny z vyřezaných dýní. A právě zvyk vydlabávání dýní a jejich rozsvěcování má v souvislosti s Halloweenem původ v irské legendě o darebákovi Jackovi, který za svého života často velmi hřešil a podvedl i samotného ďábla. Po smrti ho odmítli v nebi i v pekle, a proto bloudil po Zemi a svítil si žhavým uhlíkem, který vložil do vydlabané řepy.

V naší kultuře bylo dlabání dýní spojeno se svatomartinským, již téměř zimním obdobím. V tento chladný čas už sluneční paprsky pozbývají svou hřejivou sílu a dýně společně s řepou byly považovány za poslední plody Země, které v sobě mají ukryty paprsky slunce. Proto se dýně i řepa vydlabávaly, vkládaly se do nich svíčky a vynášely se ven do přírody. Naše dýňohraní se uskutečnilo v sobotu 22. října na dětském hřišti. Dětem šlo dlabání dýní moc dobře od ruky, a jelikož se tato zábava neobejde bez ostrých nožíků, bděli nad jejich prací starostliví rodiče. Společně jsme tak na hřišti strávili krásné slunečné odpoledne, upekli si buřty a vytvořili nádherné dýňové strašáčky. K podzimu buclaté oranžové dýně prostě patří.

Drakiáda

Spolu se slovem podzim se téměř každému z nás vybaví barevné listí, zralé ovoce na stromech a draci ve vzduchu. Pouštění draků má samo o sobě velmi dlouhou tradici, která vznikla už někdy ve 4. století před naším letopočtem v Číně. Původně však byli draci využíváni pro spojení s bohy, při zahánění nepřítele anebo pro zajištění dobré úrody nad polem, kde drak létal. K jejich výrobě se používal papír, ale také hedvábí a bambusové hůlky. Čínský drak byl obvykle velmi jednoduchého obdélníkového tvaru a bez ocasu, ale i přes to velmi dobře létal. Až o mnoho let později, tedy někdy kolem 10. století, se pouštění draků rozšířilo i do Japonska, kde měli draci kromě zajišťování skvělé úrody povinnost bdít i nad zdravím dětí. Japonští draci už ale byli propracovanější, měli nejrozmanitější velikosti, tvary a barvy. Oproti východním kulturám se do západních zemí dostali draci poměrně později, až někdy v 15. století, a stavěli se převážně pro zábavu. Velmi důležitou roli pak měli draci i ve vědě, kdy americký vědec B. Franklin vypustil draka během bouřky a pomocí něj prozkoumal blesk coby výboj statické elektřiny.

V českých zemích je tradice pouštění draků právě na podzim dána spíše zvykem, ale jako jednoduché vysvětlení se zdá i skutečnost, že dříve děti musely na jaře pomáhat na poli a k pouštění draka se proto dostaly právě až na podzim, kdy měly více volného času. Stejně vhodným obdobím pro tuto zábavu je totiž i jaro, kdy vane stejně příhodný vítr a dny bývají delší a teplejší. I v našem kulturním kalendáři se již nějaký ten rok objevuje drakiáda právě na podzim v měsíci říjnu a ani tento rok nebyl výjimkou. A i když nás v původním naplánovaném termínu tak trochu zradilo počasí, ten náhradní už se vydařil. I když vydařil. Bylo sice krásné a teplé slunečné počasí, nebe modré bez jediného mráčku, ale na vítr jsme čekali marně. A i když se některé děti hodně snažily a pobíhaly s drakem z jedné strany fotbalového hřiště na druhou, drak ne a ne vzlétnout. Nicméně i tak bylo z dětských úsměvů patrné, že si děti odpoledne užily, a to je to nejdůležitější

KULTURNÍ A OSTATNÍ AKCE

Lampionový průvod

V letošním roce připadl lampionový průvod na první víkend v listopadu. Již dlouho před 17. hodinou se scházeli první nedočkavci u autobusové zastávky, odkud jsme úderem celé všichni vyrazili. Děti si hrdě nesly světélkující lampiony nejrůznějších tvarů, velikostí i barev a plny dojmů vesele poskakovaly. U obecního úřadu na nás již čekali členové skupiny historického šermu Lepus ve svých dobových kostýmech, s loučemi a obrovským bubnem. Teprve pak dostal náš průvod tu správnou štávu! Plápolající louče a pravidelné zvuky bubnu nás dovedly až na dětské hřiště, kde již byly připraveny kulisy pro šermířské vystoupení. Po úvodním slovu starostky, která přítomné přivítala a popřála jim krásný kulturní zážitek, jsme již nedočkavě vyhlíželi první šermířský souboj. Opět jsme si tak po roce užili působivé šermířské vystoupení a úchvatné dobové kostýmy. A pak to začalo ...zatímco šermíři odklízeli svoje kulisy, procházeli již první odvážlivci naši strašidelnou stezku, která vedla od dětského hřiště, kolem hřbitova až na hřiště fotbalové. Nejprve jsme nechali stezku projít nejmenší odvážlivce spolu s rodiči, ti ostatní už to tak jednoduché neměli. Čerti, vlkodlak, klaun, smrtka ... to je výčet jen několika strašidel, která jste mohli na stezce potkat. A trasa kolem hřbitova ponorou náladu jen umocnila. Doufáme, že jste se moc nebáli a tento večer si krásně užili.

STŘÍPKY Z MŠ SIŘEJOVICE

Vystoupení dětí z mateřské školy při rozsvícení stroměčku na návsi u kostela.

Krásné podzimní dny jsme trávili i na naší školkové zahrádce.

STŘÍPKY Z MŠ SIŘEJOVICE

Náš společný výlet na zámek do Libochovic.

Ve školce jsme se pečením perníčků pilně připravovali na vánoční jarmark.

Ve školce máme i robotické hračky a hraní s nimi je pro nás velká zábava.

Halloween ve školce aneb dlabeme dýňové strašáčky spolu s rodiči.